

5. uzdevums. Sagrupē doto privātajās precēs/pakalpojumos un sabiedriskajās precēs/pakalpojumos! Uzraksti atbildes uz jautājumiem!

Maizes šķēle; friziera pakalpojumi; ielu apgaismojums; kabeļtelevīzija; zivis jūrā; brīvdabas teātra izrāde; laistīšanas sistēmas, ja ūdens tiek ņemts no ezera; bāku ugunis

	Konkurējošs patēriņš	Nekonkurējošs patēriņš
Izslēdzama		
Neizslēdzama		

5.1. Kādas ir valsts sektora (sabiedriskā sektora) un privātā sektora atšķirības?

5.2. Kas ir raksturīgs privātām precēm un pakalpojumiem?

5.3. Kas ir raksturīgs sabiedriskām precēm un pakalpojumiem?

5.4. Sakārto dotās preces un pakalpojumus atbilstošos kvadrātos (ieraksti atbilstošo burtu)!

A – vēži upē	G – kabeļtelevīzija	L – policijas pakalpojumi
B – elektroenerģija	H – suņu trakumsērgas pote	M – egles valsts mežos
C – matu griešana	I – ielu apgaismojums	N – Tērvetes dabas parks
D – valsts aizsardzība	J – mūzikas straumēšana internetā	O – kartupeļu čipsi
E – privātais atrakciju parks	K – sabiedriskie maksas ceļi	P – automobiļu gaisa spilveni
F – ceļu pretslīdes apstrāde		

	Konkurējošs (individuāls) patēriņš	Nekonkurējošs (kopējs) patēriņš
Izslēdzama		
Neizslēdzama		

5.5 Kas ir "bezbiļetnieks"? Nosauc iepriekšējā uzdevumā minētās preces un pakalpojumus, kuru lietošanā varētu saskarties ar "bezbiļetnieka" problēmu!

5.6. Noskaidro un uzraksti:

a. Vai cilvēkus var/nevar izslēgt no preču lietošanas, ja viņi nav par to maksājuši?

b. Vai var aizliegt cilvēkiem skatīties sabiedrisko televīziju, ja viņi nav maksājuši nodokļus?

6.uzdevums. Pabeidz teikumus un uzraksti piemērus!

6.1. Preces un pakalpojumi ir izslēdzami, ja

.....

Piemērs izslēdzamām precēm vai pakalpojumiem –

.....

Piemērs neizslēdzamām precēm vai pakalpojumiem –

.....

6.2. Preces vai pakalpojumi, kam ir konkurence patēriņā (patēriņš ir individuāls), ja

.....

Piemērs konkurējoša patēriņa precēm vai pakalpojumiem -- .

.....

Piemērs nekonkurējoša patēriņa precēm vai pakalpojumiem -

.....

6.3. Preces un pakalpojumi, kas ir izslēdzami un kam ir konkurence patēriņā –

.....

Piemērs -

6.4. Preces un pakalpojumi, kas nav izslēdzami un kam nav konkurence patēriņā

.....

Piemērs -

6.5. Preces un pakalpojumi, kas nav izslēdzami, bet kam ir konkurence patēriņā

.....

Piemērs -

6.6. Preces un pakalpojumi, kas ir izslēdzami, bet kam nav konkurence patēriņā

.....

Piemērs -

6.7. Valstī ir dažādi ceļu veidi, piemēram, autostrādes, privātie ceļi, ielas utt. un ar tiem saistītas teritorijas. Izdomā ar tiem saistītus piemērus un aizpildi tabulu.

	Izslēdzama	Nav izslēdzama
Patēriņā ir konkurence (individuāla patērēšana)	Preces vai pakalpojuma veids: Ceļa veids:	Ceļa veids:
Patēriņā nav konkurences (kopīga patērēšana)	Ceļa veids:	Preces vai pakalpojuma veids: Ceļa veids: ielas,

6.8. Kas ir „bezbiļetnieks”?

6. 9. Atzīmē atbilstošo, aizpildi tukšās vietas!

Sabiedriskā prece ir par daudz/par maz saražota,

jo.....
.....

Kopienų tragēdija ir, ja prece nav izslēdzama, bet ir konkurence patēriņā. Piemēram -

.....
Risinājums -